
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2024)0052

Euroopan työviranomaisen toimeksiannon tarkistaminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. tammikuuta 2024 Euroopan työviranomaisen toimeksiannon tarkistamisesta (2023/2866(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 17. marraskuuta 2017 antaman juhlallisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista,
- ottaa huomioon 4. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevasta toimintasuunnitelmasta (COM(2021)0102),
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 8. toukokuuta 2021 antaman Porton julistuksen,
- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2023 antamansa päätöslauselman sosiaalista Eurooppaa koskevasta etenemissuunnitelmasta: kaksi vuotta Porton jälkeen¹,
- ottaa huomioon 14. tammikuuta 2014 antamansa päätöslauselman tehokkaiden työsuojelutarkastusten strategiasta työolojen parantamiseksi Euroopassa²,
- ottaa huomioon Euroopan työviranomaisen perustamisesta, asetusten (EY) N:o 883/2004, (EU) N:o 492/2011 ja (EU) 2016/589 muuttamisesta ja päätöksen (EU) 2016/344 kumoamisesta 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1149³,
- ottaa huomioon 13. maaliskuuta 2018 päivätyn komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan työviranomaisen perustamisesta (COM(2018)0131) ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin (SWD(2018)0068),
- ottaa huomioon Euroopan työviranomaisen konsolidoidut vuotuiset toimintakertomukset vuosilta 2019, 2020, 2021 ja 2022,
- ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman raja- ja kausityöntekijöiden eurooppalaisesta suojelusta covid-19-kriisiin yhteydessä⁴,

---

¹ EUVL C, C/2023/1072, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1072/oj>.

² EUVL C 482, 23.12.2016, s. 31.

³ EUVL L 186, 11.7.2019, s. 21.

⁴ EUVL C 362, 8.9.2021, s. 82.

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 45 artiklan 2 kohdan, jossa todetaan, että vapaa liikkuvuus merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva jäsenvaltioiden työntekijöiden syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
  - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
- A. ottaa huomioon, että vuonna 2021 noin 10 miljoonaa työkäistä EU:n kansalaista asui muussa kuin kotijäsenvaltiossaan¹; ottaa huomioon, että EU:ssa asuvien ja työskentelevien kolmansien maiden kansalaisten määrä on kasvanut viime vuosina; ottaa huomioon, että vuonna 2022 EU:n työmarkkinoilla työskenteli 9,93 miljoonaa kolmansien maiden kansalaista, mikä vastaa 5,1:tä prosenttia työkäisestä väestöstä²; ottaa huomioon, että kolmansista maista tulevat työntekijät eivät vielä kuulu Euroopan työviranomaisen toiminta-alaan, vaikka heidän ongelmansa työvoiman liikkuvuuden ja työolojen alalla ovat usein samankaltaisia kuin EU:n työntekijöiden;
- B. ottaa huomioon, että työntekijöiden vapaa liikkuvuus ja vapaus tarjota palveluja ovat kaksi EU:n neljästä perusvapaudesta; toteaa, että nämä vapaudet ovat olennaisen tärkeitä sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle; toteaa, että ne ovat yksi EU:n yhdentymisen tärkeimmistä saavutuksista;
- C. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien riittämätön yhteensovittaminen voi haitata työntekijöiden liikkuvuutta; toteaa, että sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien ja etuuksien siirrettävyyteen vaikuttavat kysymykset voivat vähentää työntekijöiden halukkuutta työskennellä toisessa jäsenvaltiossa;
- D. toteaa kehottaneensa toistuvasti luomaan EU:n laajuisen sosiaaliturvatunnuksen, jonka avulla voitaisiin helposti tunnistaa työntekijät ja määrittää heidän työllisyystilanteensa ja heidän sosiaaliturvaoikeutensa;
- E. toteaa, että työvoiman liikkuvuus edistää talouskasvua ja hyödyttää koko EU:ta tasapainottamalla työvoiman tarjontaa ja kysyntää; ottaa huomioon, että työvoiman liikkuvuus voi myös johtaa huonoihin työoloihin ja liikkuvien työntekijöiden hyväksikäyttöön nykyisiä lakeja väärinkäyttämällä tai kiertämällä tai työntekijöiden puutteellisiin tietoihin oikeuksistaan ja mahdollisista sovellettavista työehtosopimuksista;
- F. toteaa, että sellaisen oikeudenmukaisen liikkuvuuden ja sellaisen terveen kilpailun varmistaminen, jotka perustuvat syrjimättömyyteen ja samapalkkaisuuden periaatteeseen, on edelleen haaste 27 erilaisen työmarkkinajärjestelmän ja kansallisten säännösten ja käytäntöjen vuoksi; katsoo, että työntekijöiden oikeuksia ja sosiaalisia oikeuksia koskeva unionin lainsäädäntö on pantava asianmukaisesti täytäntöön ja sen täytäntöönpanoa on valvottava kaikissa jäsenvaltioissa sekä rajatylittävissä tilanteissa; katsoo, että Euroopan työviranomaisen olisi myös kannustettava käyttämään innovatiivisia lähestymistapoja tehokkaaseen rajatylittävään yhteistyöhön sekä tietojen keräämiseen, analysointiin ja vaihtoon; toteaa, että liikkuville työntekijöille, erityisesti

---

¹ Euroopan komissio, Vuosittainen EU:n sisäistä työvoiman liikkuvuutta koskeva kertomus 2022, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto, 2022.

² Euroopan komissio, Euroopan unioniin suuntautuva muuttoliike – tilastotietoa, toukokuu 2023.

kolmansien maiden kansalaisille, ei ole tarjolla riittävästi tukipalveluja, kuten oikeudellista, sosiaalista ja psykologista neuvontaa;

- G. ottaa huomioon, että Göteborgissa vuonna 2017 julistetussa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetaan 20 periaatetta ja luodaan sosiaalinen säännöstö, jolla pyritään luomaan vahva, sosiaalinen, oikeudenmukainen ja osallistava Eurooppa; toteaa, että yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet, pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot, sosiaalinen suojele, osallisuus ja työmarkkinaosapuolten riippumattomuus ovat perussopimukseen kirjattuja unionin kulmakiviä;
- H. toteaa, että kansallisilla valvontaviranomaisilla, kuten työsuojelu- ja sosiaaliturva-alan tarkastusviranomaisilla, sekä työsuojelu- ja sosiaaliturvatarkastuksiin osallistuvilla työmarkkinaosapuolilla ei ole aina tarvittavia resursseja ja sen vuoksi niillä voi olla vaikeuksia valvoa tehokkaasti kansallisen ja EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa erityisesti rajatylittävissä tilanteissa; toteaa, että tehokas täytäntöönpanon valvonta edellyttää riittäviä resursseja sekä järjestelmällistä yhteistyötä ja säännöllistä ja turvallista tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden ja kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien välillä;
- I. ottaa huomioon, että Euroopan työviranomainen perustettiin helpottamaan rajatylittävää yhteistyötä, myös samanaikaisia ja yhteisiä tarkastuksia, työläinsäädännön täytäntöönpanon tehokkaassa valvonnassa ja jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa työvoiman liikkuvuuteen liittyvistä seikoista, jotta voidaan tukea oikeudenmukaisia ja hyvin toimivia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä, suojella työntekijöitä ja varmistaa terve kilpailu sisämarkkinoilla;
- J. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi tarjottava tukea, tietoa ja neuvontaa työntekijöille ja työnantajille; toteaa, ettei Euroopan työviranomaisella eikä asiaankuuluvilla ammattiliitoilla ole riittäviä resursseja toimia yksityishenkilöiden tukipalveluna;
- K. ottaa huomioon, että perustamisasetuksensa perusteella Euroopan työviranomaisen on edistettävä oikeudenmukaista työvoiman unionin laajuista liikkuvuutta ja avustettava jäsenvaltioita ja komissiota sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisessa unionissa; toteaa, että tätä varten Euroopan työviranomainen toteuttaa useita tehtäviä, mukaan lukien tiedonsaannin helpottaminen yksityishenkilöille, työnantajille ja työmarkkinaosapuolille työvoiman liikkuvuuden alalla, jäsenvaltioiden tukeminen työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen edistämiseksi rajojen yli ja Euroopan työnvälitysverkoston (EURES) koordinointi, jäsenvaltioiden välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon helpottaminen, samanaikaisten ja yhteisten tarkastusten koordinointi ja tukeminen, analyysien ja riskinarviointien toteuttaminen työvoiman rajatylittävään liikkuvuuteen liittyvistä seikoista, jäsenvaltioiden tukeminen valmiuksien kehittämisessä työvoiman liikkuvuuden alalla, pimeän työn torjuminen ja toimiminen sovittelijana jäsenvaltioiden välillä riita-asioissa, jotka liittyvät asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön soveltamiseen;
- L. ottaa huomioon, että Euroopan työviranomaisen koko toimintapotentiaalia ei ole vielä hyödynnetty; toteaa, että Euroopan työviranomaisen toiminta ja vaikutus on rajallista, koska jäsenvaltioiden yhteistyö ja osallistuminen on vapaaehtoista ja koska sillä on rajalliset valtuudet pyytää ja käsitellä asianomaisten työntekijöiden ja yritysten tietoja; ottaa huomioon, että Euroopan työviranomaisen oikeudellinen kehys estää sitä tekemästä tutkimuksia omasta aloitteestaan ja käsittelemästä kolmansista maista peräisin olevan työvoiman liikkuvuuteen liittyviä seikkoja;

- M. ottaa huomioon, että työsuojelutarkastusten suorittamista koskevat säännöt ja käytännöt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen, samoin kuin kansallisten viranomaisten ja Euroopan työviranomaisen välinen yhteistyö;
- N. toteaa, että Euroopan pankkiviranomaiselle annettiin valtuudet suorittaa tutkimuksia omasta aloitteestaan; ottaa huomioon, että joillakin unionin virastoilla, kuten Europolilla, on pääsy sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän tietokantaan ja että niillä on lupa käsitellä henkilötietoja; toteaa, että Euroopan työviranomaisella ei ole vastaavia oikeuksia;
- O. ottaa huomioon, että työmarkkinaosapuolten ei tarvitse ensin käyttää kaikkia kansallisia täytäntöönpanovaihtoehtoja, koska ne voivat milloin tahansa saattaa rajatylittäviä tapauksia Euroopan työviranomaisen tietoon rajatylittävien tarkastusten aloittamiseksi; katsoo, että EU:n, alakohtaisten ja kansallisten työmarkkinaosapuolten oikea-aikainen, järjestelmällinen ja rakenteellinen osallistaminen on välttämätöntä Euroopan työviranomaisen tehokkuuden parantamiseksi;
- P. ottaa huomioon, että pimeän työn vastaista yhteistyötä edistävä eurooppalainen foorumi on sisällytetty Euroopan työviranomaiseen; ottaa huomioon, että pimeä työ on edelleen EU:ssa akuutti ongelma; toteaa, että se on yleisempää joillakin aloilla, kuten majoitus- ja ravitsemisalalla, rakennusalalla, matkailualalla, hoitoalalla ja kotitalouksiin liittyvien palvelujen alalla;
- Q. ottaa huomioon, että Euroopan työviranomaisen tutkimukset ja analyysit ulkoistetaan usein ulkopuolisille toimeksisaajille, mikä estää viranomaista kehittämästä omaa asiantuntemustaan ja saattaa kyseenalaistaa sen riippumattomuuden;
- R. ottaa huomioon, että yksi Euroopan työviranomaisen perustamisen tavoitteista oli puuttuminen työvoiman liikkuvuuden eri näkökohdista ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta vastaavien kansallisten viranomaisten väliseen riittämättömään tietojenvaihtoon, jotta voidaan varmistaa, että kaikkia käytettävissä olevia keinoja käytetään mahdollisimman tehokkaasti aloilla, joilla Euroopan työviranomaisen voi tuoda lisäarvoa;
- S. ottaa huomioon, että osaamisen kohtaanto-ongelmat ja työvoimapula ovat kasvussa EU:ssa; ottaa huomioon, että EURESilla voi olla keskeinen rooli työvoiman liikkuvuuden ja rajatylittävän työnhakijoiden ja työpaikkojen yhteensaattamisen edistämiseksi; ottaa huomioon, että Euroopan työviranomaisella ei ole valmiuksia tarjota tukipalveluja yksittäisille työnhakijoille ja yrityksille; ottaa huomioon, että EURESin koko potentiaalia ei ole vielä hyödynnetty; katsoo, että kansallisten viranomaisten, työvoimatoimistojen ja työmarkkinaosapuolten olisi edistettävä voimakkaammin EURESin käyttöä;
- T. ottaa huomioon, että komissio tekee viimeistään 1. elokuuta 2024 ja sen jälkeen joka viides vuosi asetuksen (EU) 2019/1149 40 artiklan mukaisesti arvioinnin Euroopan työviranomaisen toiminnasta suhteessa sen tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin; toteaa, että komission arvioinnissa olisi otettava huomioon Euroopan työviranomaisen ja asiaankuuluvien sidosryhmien panos ja siinä olisi erityisesti tarkasteltava mahdollista tarvetta muuttaa Euroopan työviranomaisen toimeksiantoa ja sen toiminta-alaa, mukaan lukien sen toiminta-alan laajentaminen kattamaan alakohtaisia tarpeita; toteaa, että arvioinnissa olisi myös kartoitettava uusia synergioita ja mahdollisuuksia lähentymiseen muiden virastojen kanssa työllisyyden, sosiaalipolitiikan ja perusoikeuksien alalla ja

määritettävä, missä Euroopan työviranomaisen toiminta voisi tuoda enemmän lisäarvoa kansallisille viranomaisille;

- U. toteaa, että arvioinnissa olisi lisäksi tarkasteltava rikoksia koskevaa säännöllistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa Europolin ja Eurojustin kanssa, erityisesti kun on kyse järjestäytyneestä rikollisuudesta, esimerkiksi rakennusalalla, ja Euroopan syyttäjänviraston kanssa, kun on kyse EU:n tuista;
- V. ottaa huomioon, että 11. toukokuuta 2023 antamassaan päätöslauselmassa sosiaalista Eurooppaa koskevasta etenemissuunnitelmasta: kaksi vuotta Porton jälkeen parlamentti korosti hyvin toimivan ja tehokkaan Euroopan työviranomaisen merkitystä; ottaa huomioon, että parlamentti on jo kehottanut komissiota hyödyntämään tulevan arvioinnin tarjoamaa mahdollisuutta esittää lainsäädäntöehdotus, jolla tarkistetaan Euroopan työviranomaisen perustamisasetuksen soveltamisalaa ja annetaan Euroopan työviranomaiselle mahdollisuus hyödyntää koko potentiaaliaan erityisesti sen tutkintavaltuuksien osalta;
1. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen Euroopan työviranomaisen perustamisasetuksen kohdennetusta tarkistamisesta vuodesta 2019 lähtien saatujen kokemusten ja Euroopan työviranomaisen toimeksiannon ja operatiivisten valmiuksien meneillään olevan arvioinnin perusteella sen toimeksiannon vahvistamiseksi ja suuremman lisäarvon tuomiseksi kansallisille viranomaisille, jotta se voi täyttää kaikilta osin tehtävänsä eli varmistaa työvoiman oikeudenmukaisen liikkuvuuden;
  2. kehottaa vahvistamaan merkittävästi Euroopan työviranomaisen toimeksiantoa, jotta varmistetaan sen lisäarvo kansallisille lainvalvontaviranomaisille, antamalla sille mahdollisuus tutkia väitettyjä EU:n lainsäädännön rikkomisia tai sen soveltamatta jättämistä sekä käynnistää ja suorittaa tutkimuksia ja tarkastuksia rajatylittävissä tapauksissa omasta aloitteestaan ilmoitettuaan asiasta asiaankuuluville kansallisille toimivaltaisille viranomaisille, erityisesti tapauksissa, joissa on kyse EU:n lainsäädännön rikkomisista tai joissa toimivaltaiset kansalliset viranomaiset eivät ole ryhtyneet jatkotoimiin väitettyjen EU:n lainsäädännön rikkomisten tai sen soveltamatta jättämisen vuoksi; korostaa, että kansallisille toimivaltaisille viranomaisille on ilmoitettava ja työmarkkinaosapuolille on annettava tietoa kaikista niiden lainkäyttöalueella tehdyistä Euroopan työviranomaisen tutkimuksista ja on varmistettava, että kansalliset toimivaltaiset viranomaiset toimittavat kansallisten lakien ja käytäntöjen mukaisesti Euroopan työviranomaiselle viipymättä kaikki tiedot, joita se pitää tarpeellisina tutkimuksiaan varten;
  3. muistuttaa, että joissakin jäsenvaltioissa työmarkkinaosapuolet tekevät työsuojelutarkastuksia; pitää tärkeänä varmistaa, että Euroopan työviranomaisen ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset tekevät tehokasta yhteistyötä työmarkkinaosapuolten kanssa kunnioittaen niiden riippumattomuutta, oikeuksia ja etuoikeuksia kansallisten työmarkkinasuhteiden mukaisesti;
  4. muistuttaa, että Euroopan työviranomaisen toiminta-ala rajoittuu sen perustamisasetuksessa mainittuihin unionin säädöksiin; panee kuitenkin merkille, että viranomaisen kohtaa usein ongelmia, jotka liittyvät niiden kolmansien maiden kansalaisten työoloihin, joihin sovelletaan asiaankuuluvaa työlainsäädäntöä; kehottaa siksi laajentamaan Euroopan työviranomaisen toimeksiantoa siten, että se kattaa työvoiman liikkuvuuden kolmansien maiden kansalaisten osalta, kiinnittäen erityistä huomiota näennäisen työntekijöiden lähettämisen ja näennäisen itsenäisen

ammattinharjoittamisen lopettamiseen; korostaa, että jäsenvaltioita on tuettava paremmin asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön soveltamisessa ja että Euroopan työviranomaisen toimeksiantoon on sisällytettävä nimenomaisesti työläinsäädäntöön liittyvää alakohtaista lainsäädäntöä työvoiman liikkuvuuden yhteydessä, esimerkiksi liikenne-, rakennus- ja maatalousalalla sekä vuokratyön alalla;

5. korostaa tarvetta varmistaa asianmukainen seuranta Euroopan työviranomaisen tukemille tai koordinoimille samanaikaisille ja yhteisille tarkastuksille; kehottaa ottamaan käyttöön tehokkaita menettelyjä sen varmistamiseksi, että työvoiman liikkuvuutta koskevan kansallisen ja EU:n lainsäädännön havaittuihin rikkomisiin puututaan asianmukaisesti jäsenvaltioiden hallinnollisilla tai oikeudellisilla menettelyillä; korostaa, että Euroopan työviranomaisella olisi oltava valtuudet käynnistää hallinnollisia ja oikeudellisia menettelyjä epäillyissä rikkomistapauksissa; korostaa, että Euroopan työviranomaisen olisi toimeksiantonsa puitteissa tuettava maksamattomien palkkojen ja sosiaaliturvamaksujen takaisinperintää rajatylyissä tapauksissa esimerkiksi tarjoamalla saatavilla olevaa tietoa ja näyttöä;
6. korostaa, että Euroopan työviranomaisen olisi tutkittava perusteellisesti tapaukset, jotka työmarkkinajärjestöt ovat saattaneet sen tietoon, käynnistämällä yhteisiä ja samanaikaisia tarkastuksia asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa tai suorittamalla tarkastuksia yksin; korostaa, että työmarkkinaosapuolten olisi voitava pyytää Euroopan työviranomaisen tutkimusta; korostaa, että työmarkkinaosapuolten olisi saatava tietoa jatkotoimia koskevista menettelyistä ja, jos Euroopan työviranomaisen hylkää pyynnön, kattavat perustelut;
7. painottaa, että tarvitaan tehokasta täytäntöönpanon valvontaa, myös varoittavia taloudellisia seuraamuksia, jotta työläinsäädännön noudattamatta jättäminen, sosiaaliturvamaksujen kiertäminen ja rajatylyyteen toimintaan liittyvät veropetokset saadaan lopetettua; kehottaa siksi Euroopan työviranomaista asettamaan toimeksiantonsa puitteissa etusijalle rajatylyyteen lainvalvonnan ja tarkastukset ja tekemään yhteistyötä muiden asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa; korostaa, että Euroopan työviranomaisen olisi pidettävä kirjaa tapauksista, joissa työvoiman liikkuvuutta koskevaa EU:n ja kansallista lainsäädäntöä on rikottu, sovellettavien EU:n tietosuoja sääntöjen mukaisesti;
8. muistuttaa, että komission ehdotuksessa asetukseksi Euroopan työviranomaisen perustamisesta (10 artiklan 7 kohta) säädettiin viraston velvollisuudesta ilmoittaa epäillyistä sääntöjenvastaisuuksista ”unionin lainsäädännön soveltamisessa, mukaan luettuna sen toimivallan ulkopuolella oleva lainsäädäntö” komissiolle ja asianomaisen jäsenvaltion viranomaisille, jos se toimintansa aikana saa tietoonsa tällaisia sääntöjenvastaisuuksia; pitää valitettavana, että tätä säännöstä ei sisällytetty perustamisasetuksen hyväksytyyn tekstiin; korostaa, että Euroopan työviranomaisen perustamisasetuksen tarkistukseen olisi sisällytettävä tällainen säännös;
9. kehottaa osallistamaan EU:n, alakohtaiset ja kansalliset työmarkkinaosapuolet oikea-aikaisesti, järjestelmällisesti ja rakenteellisesti Euroopan työviranomaisen toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen sen tehokkuuden parantamiseksi; kehottaa kansallisia toimivaltaisia viranomaisia tekemään tiiviimpää yhteistyötä kansallisten työmarkkinaosapuolten kanssa, koska ne ovat asiantuntijoita työläinsäädännön alalla;
10. kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan Euroopan työviranomaisen lisäarvon, tehostamaan yhteistyötä toimivaltaisten viranomaistensa ja Euroopan työviranomaisen välillä ja

antamaan riittävästi resursseja kansallisella tasolla, jotta voidaan varmistaa, että kansallisilla viranomaisilla on yhteistyöhön ja tehokkaaseen toimintaan tarvittavat välineet, valmiudet ja rakenne; muistuttaa kansallisina yhteyspisteinä toimivien kansallisten yhteyshenkilöiden keskeisestä roolista jäsenvaltioiden ja Euroopan työviranomaisen välisen yhteistyön helpottamisessa sekä Euroopan työviranomaisen ja jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon helpottamisessa; korostaa, että jäsenvaltioiden lähettämien kansallisten asiantuntijoiden, mukaan lukien kansalliset yhteyshenkilöt, olisi autettava Euroopan työviranomaisen tehtävien suorittamisessa eivätkä he saisi työskennellä jäsenvaltionsa ohjauksessa tai valvonnassa; korostaa tarvetta tarjota kullekin EU:n tason työmarkkinaosapuolelle mahdollisuus nimittää yhteyshenkilö;

11. panee merkille, että kolmansien maiden kansalaisten epävarmat työ- ja elinolot ovat yleistyneet, sillä he ovat esimerkiksi riippuvaisia työnantajansa tarjoamasta asumisesta; korostaa, että Euroopan työviranomaiselle olisi annettava valtuudet puuttua kolmansien maiden kansalaisten tilanteeseen sovellettavan EU:n lainsäädännön perusteella ja että tässä yhteydessä tarvitaan tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa; huomauttaa, että jäsenvaltiot voisivat hyötyä siitä, että Euroopan työviranomaisen kykenee antamaan tietoja liikkuvien kolmansien maiden kansalaisten työoloista; korostaa, että Euroopan työviranomaisen olisi voitava kerätä ja saada käyttöönsä tietoja liikkuvien työntekijöiden tilanteesta, myös kolmansien maiden kansalaisista, sovellettavien EU:n tietosuojasääntöjen mukaisesti ja sen olisi voitava tukea jäsenvaltioita, jotta ne voivat valvoa paremmin sisämarkkinoilla työskenteleviä kolmansien maiden kansalaisia koskevan nykyisen lainsäädännön täytäntöönpanoa; toteaa, että Euroopan työviranomaisen voisi myös osaltaan helpottaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa kolmansien maiden kansalaisten pääsyn parantamiseksi työvoiman liikkuvuudesta ja työoloista vastaavien toimivaltaisten viranomaisten luo;
12. pitää valitettavana, että komissio ei ole noudattanut 25. marraskuuta 2021 annettua Euroopan parlamentin päätöslauselmaa eurooppalaisen sosiaaliturvapassin käyttöönotosta sosiaaliturvaoikeuksien ja oikeudenmukaisen liikkuvuuden täytäntöönpanon parantamiseksi sähköisessä ympäristössä¹ ja parlamentin toistuvasti esittämää kehotusta tehdä lainsäädäntöehdotus EU:n digitaalisen sosiaaliturvatunnuksen luomisesta; kehottaa siksi jälleen komissiota esittämään tällaisen ehdotuksen viipymättä, jotta voidaan helpottaa Euroopan työviranomaisen ja kansallisten viranomaisten valvontatoimia ja mahdollistaa sosiaaliturvan yhteensovittaminen ja turvata työvoiman oikeudenmukainen liikkuvuus;
13. huomauttaa, että kansainvälisten toimijoiden harjoittamia työvoiman liikkuvuuteen liittyviä hyväksikäyttöä, vilpillistä toimintaa ja väärinkäytöksiä ei ole aina helppo tunnistaa ja torjua kansallisella tasolla; on sen vuoksi vakuuttunut siitä, että Euroopan työviranomaisen voisi tuoda lisäarvoa laatimalla EU:n tason operatiivisia analyyseja, jotta voidaan paremmin tunnistaa ja paljastaa riskialat ja asiaan liittyvien yhteisöjen epäoikeudenmukaiset käytännöt ja vaihtaa parhaita käytäntöjä siitä, miten tällaisiin tapauksiin voidaan puuttua; pitää valitettavana, että Euroopan työviranomaisen perustamisasetus ei nykyisellään tarjoa riittävää oikeusperustaa operatiivisten riskianalyyseiden tekemiselle eikä seurantamenettelyille; muistuttaa, että työvoiman liikkuvuutta koskevan EU:n lainsäädännön vastaisen teon tai sen rikkomisen olisi johdettava tutkimuksiin ja tarvittaessa varoittaviin seuraamuksiin;

---

¹ EUVL C 224, 8.6.2022, s. 81.

14. kehottaa laatimaan selkeän säännöksen, jonka nojalla Euroopan työviranomainen voi käsitellä tietoja, jotka liittyvät tutkimuksiin ja operatiivisiin analyysiin, sovellettavien EU:n tietosuojasääntöjen mukaisesti; kehottaa antamaan Euroopan työviranomaiselle pääsyn sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmään ja muihin asiaankuuluviin tietokantoihin edellyttäen, että tietojen luottamuksellisuus varmistetaan ja että kaikkien rekisteröityjen perusoikeuksia kunnioitetaan; korostaa, että voidakseen hoitaa tehtävänsä oikea-aikaisesti ja tehokkaasti Euroopan työviranomaisen on myös saatava käyttöönsä kaikki työnsä kannalta merkitykselliset kansalliset tiedot, myös jäsenvaltioiden tarkastusten tai valvontatoimien tulokset;
15. korostaa, että EURESilla voi olla tärkeä rooli työvoimapulan ja osaamisen kohtaanto-ongelmien ratkaisemisessa¹ kaikkialla EU:ssa sekä yleisen tiedon tarjoamisessa kansallisista työmarkkinoista ja sosiaaliturvajärjestelmistä sekä reaaliaikaisen tiedon tarjoamisessa tarjolla olevista työpaikoista; korostaa käyttäjäystävällisemmän Eures-portaalin merkitystä liikkuville työnhakijoille ja mahdollisille työnantajille;
16. kehottaa parantamaan jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja Euroopan työviranomaisen välistä koordinaointia ja yhteistyötä työvoiman liikkuvuutta ja työntekijöiden oikeuksia koskevien tietojen tarjoamiseksi työntekijöille ja työnantajille;
17. korostaa, että EU:n virastojen on tehtävä tehokasta yhteistyötä synergioiden luomiseksi;
18. kehottaa laajentamaan yhteistyötä rikoksia koskevan tietojenvaihdon alalla Europolin ja Eurojustin kanssa, erityisesti kun on kyse järjestäytyneestä rikollisuudesta, esimerkiksi rakennusalalla, ja Euroopan syyttäjänviraston kanssa, kun on kyse EU:n tuista;
19. korostaa, että Euroopan työviranomainen tarvitsee riittävästi resursseja sekä omaa henkilöstöä voidakseen hoitaa tehtävänsä, erityisesti paikan päällä tehtävät tarkastukset työläinsäädännön rikkomisten havaitsemiseksi; panee merkille, että kansallisten asiantuntijoiden suuri osuus Euroopan työviranomaisessa on merkittävä este sen toiminnalle keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä; muistuttaa, että kansallisten asiantuntijoiden komennukset ovat vain määräaikaisia, mikä voi lisätä institutionaalista epäjohtonmukaisuutta, vaarantaa toiminnan jatkuvuuden ja vaikeuttaa Euroopan työviranomaisen keskeisten tehtävien hoitamista; kehottaa siksi muuttamaan riittävän määrän kansallisten asiantuntijoiden toimia vakituisiksi toimiksi;
20. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

---

¹ EURES, ”[Report on labour shortages and surpluses – 2022](#)”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2023.